

výročná|správa

2012

ÚVOD

Už na začiatku roka 2012 sa svetom veľmi silne ozývali hlasy, ktoré upozorňovali, že tento rok je rokom koncom sveta.

Zdá sa však, že sa mylili – na radosť nás mnohých. Rok 2012 skončil, ale svet nie.

My v našom združení sme rok 2012 začínali s menej odvážnymi istotami a tvrdeniami. Vedeli sme, že to nebude ľahký rok.

Chceli sme však viac ako sa len dočkať konca sveta, viac ako len prežiť. A 1.1.2012 sme mali pred sebou 366 dní, aby sa to „viac“ stalo cez naše aktivity a prácu skutočným telom, 366 dní na to, aby sme to „viac“ naozaj darovali svetu i sebe.

Táto výročná správa chce všetkým, ktorí ju budú čítať, poodkryť, čo to „viac“ reálne znamená, aké konkrétné kontúry nabralo počas roka 2012, v prvých mesiacoch fungovania nášho združenia. Osobne by som si pomohol slovami Matky Terezy, ktoré pri istej príležitosti povedala: „Malé kroky s veľkou láskou“. Že tieto slová platia o jej živote a službe, nepochybuje nik, kto ju pozná. A verím, že nasledujúce riadky budú dobrým svedectvom našich malých krovov, do ktorých sme vkladali svoje „srdce pre mladých“.

Moje podčiarkanie patrí všetkým, vďaka ktorým sa to všetko podarilo. Ich obetavosť, námaha, talenty sú nevyčísliteľným vkladom, bez ktorého by v našej organizácii nepovstalo k životu nič z toho, čo povstalo. Všetkým dobrovoľníkom, pracovníkom, partnerom, donorom, priateľom ďakujeme za to, že 366 dní roku 2012 boli pre nás uprostred rôznych životných začiatkov a koncov rozvíjajúcim sa životom.

Mgr. Branislav Kožuch
predseda združenia

VÍZIA

Generácia mladých lídrov,
ktorá myslí
viac ako len na seba samých ,
žije
viac ako len vecami, ktorých sa
možno dotýkať ,
hľadá
viac ako len šťastie, čo možno zakúšať,
chce
viac ako len úspech svojich osobných
plánov a úmyslov

POSLANIE

Podporovať („inšpirácia“)
mladého človeka,
aby naplno rozvinul ("adrenálín")
svoj životný potenciál („pravda“)
v zodpovednosti za seba
i okolitý svet(„spoločenstvo“)

ZÁKLADNÉ SMERY

Vero
pravda, ktorá dáva slobodu
viac ako teraz – rozvoj

Inspiratio
inšpirácia, ktorá dáva slobode Ducha
viac ako sme zvyknutí – inšpiratívnosť

Adrenalina
adrenálín, ktorý dvíha slobodu z komfortu
viac ako je nutné – motivácia

Communita
spoločenstvo, ktoré overuje pravosť slobody
viac ako ja sám – spolupráca

ZÁKLADNÉ AKTIVITY

- a) podporujeme mladých pri ich dobrovoľníckej angažovanosti pre druhých vytváraním konkrétnych možností dobrovoľníctva, vzdelávaním dobrovoľníkov, šírením myšlienky firemnej filantropie a rovnako aj propagáciou významu dobrovoľníctva pre jednotlivca i spoločnosť
- b) vytvárame – zvlášť na vidiek – alternatívne príležitosti pre zmysluplné trávenie voľného času, ktoré sa snažíme prepájať s neformálnym vzdelávaním
- c) viedieme mladých k osobnostnému rozvoju prostredníctvom rôznych duchovných programov a programov neformálneho vzdelávania zamietaných na získanie a osvojenie si životných kompetencií zrelého človeka
- d) tým, ktorí hľadajú pomoc pre seba alebo svojich blízkych (predovšetkým v oblasti drogovej závislosti), ponúkame „prvú pomoc“, t.j. podporu povzbudenia a prekonávanie pocitu osamelosti, poskytovanie potrebných informácií, kontaktovanie dôležitých inštitúcií, a pod.
- e) usilujeme sa prepájať v regióne školy a organizácie pracujúce s mládežou v snahe vzájomnej spolupráce a efektívnejšej podpory mladých ľudí
- f) záujemcom (mladým ľuďom, neformálnym skupinám i inštitúciám venujúcim sa práci s mládežou) poskytujeme informácie a konzultácie z oblasti slovenskej i európskej mládežníckej politiky
- g) organizujeme rôzne zážitkové aktivity (otvorené pre verejnosť, alebo pre uzavretú skupinu), ktorých spoločným menovateľom je zážitkové učenie podporujúce pozitívnu motiváciu k životu
- h) v spolupráci s partnermi so zahraničia podporujeme u mladých ľudí medzinárodnú mobilitu rôzne medzinárodné aktivity (výmeny, Európska dobrovoľnícka služba, semináre) ako príležitosť pre budovanie ich európskeho povedomia, nových priateľstiev a tiež osobný rozvoj

PROFIL ORGANIZÁCIE

Názov organizácie: V.I.A.C. – Inštitút pre podporu a rozvoj mládeže

Sídlo organizácie: Ústie nad Priehradou 41
028 01 Trstená

IČO: 42 217 202
DIČ: 2023 297 287

Telefón: +421 948 84 99 22
E-mail: office@ozviac.sk
Web: www.ozviac.sk
Č. ú.: 40139775251 / 7500 ČSOB, a. s.

Združenie vzniklo zaregistrovaním stanov v registri Ministerstva vnútra SR 17. júna 2011

Orgány združenia:

Predseda združenia: Mgr. Branislav Kožuch

Generálny sekretár: Marián Kasan

Predstavenstvo: Mgr. Branislav Kožuch, Marián Kasan, Bc. Marek Šubjak, Martin Hoblík, Ján Jurina

Kontrolná komisia: Mgr. Mária Drndášová

Predseda a generálny sekretár sú podľa stanov združenia štatutárnym orgánom združenia.

ŠTRUKTÚRA ČINNOSTI

Office vytvára administratívne a organizačné zázemie pre všetky aktivity združenia. A office zase vytvárali v roku 2012 títo ľudia: projektová manažérka Ing. Martina Barancová, office manažér Bc. Marek Šubjak, Marián Kasaň ako generálny sekretár, predsedu združenia Mgr. Branislav Kožuch a ruku k „office dielu“ priložili aj dobrovoľníci Andrej Hucík, Miroslav Čech, Mária Kašová, Jakub Gazdík

V Oravskom centre mládeže, ktoré funguje na báze mládežníckeho hostela, ponúkame priestor a (personálnu i technickú) podporu pre organizovanie pobytových mládežníckych programov so zámerom vytvoriť také rekreačné možnosti, aby boli prístupné aj tým, ktorý si nemôžu dovoliť pobyt v štandardných rekreačných zariadeniach (zo sociálne slabého prostredia)

V Cool Clube, ktorý zastrešuje nepobytové aktivity, si môžu mladí nezávazne posiedieť a popri sedení využiť čas po svojom (rešpektujúc zásady života v klube), napr. hrať rôzne spoločenské hry, kalčeto, zahráť si na gitare, čítať knihu, alebo sa zúčastniť pripraveného programu, napr. premietanie filmu, kreatívne workshopy, koncerty kapiel, diskusie s pozvanými hostami, a pod. Jeho cieľom je vytvárať pre mladých ľudí z mesta i okolia alternatívu – priestorovú aj programovú – voči barom a pohostinstvám, vytvárať podmienky na neformálne nadviazanie kontaktu, ponúkať možnosti zmysluplného trávenia voľného času a osobnostného rozvoja.

Súčasťou Cool Clubu je:

Nealko Cool Bar – nealko nápoje, káva, čaj, jednoduché občerstvenie na „oklamanie“ svojho žalúdka
Adrenalin Cool Club – fitnes, požičovňa rôznych športových potrieb (skákacie topánky, skateboardy, airsoft, vodný futbal, člny, trampolína, aqua zorbing, lopty, luky, ...), telocvičňa
Cool Herňa – kalčeto, spoločenské hry, vzdušný hokej, biliard, ...

OCENENIE MOST - MLADÝ LÍDER

Rada mládeže Slovenska každoročne udelenie ocenenie Most v kategóriách Mladý líder, Dlhodobý prínos, Partnerstvo roka a Najlepší projekt. Je vlastne morálnym ohodnotením dobrovoľníckej práce s deťmi a mladými ľuďmi. Udeľuje sa späťne za predchádzajúci rok. A v roku 2012 titul Mladý líder 2011 získal spomedzi všetkých nominovaných náš generálny sekretár Marián Kasa.

„Neexistuje pre neho "nedá sa", a podľa toho, čo všetko stíha, sa zdá, že jeho deň musí mať určite viac ako len 24 hodín.“ uvádza sa na web stránke ocenenia pri jeho mene.

Majovi ešte raz blahoželáme a prajeme mu, aby rástol v líderstve stále viac a ako líder mal i nadálej tak veľkú chufu a nadšenie rozvíjať talenty, čo dostal „do vienka“.

AKTIVITY

V roku 2012 sme na jednej strane pokračovali v aktivitách, ktoré sme realizovali v predchádzajúcom roku, ale rovnako sme iniciovali aj niektoré nové podujatia.

NEFORMÁLNE VZDELÁVANIE

Pokračovali sme v organizovaní tématických programov neformálneho vzdelávania pre žiakov ZŠ v oravskom regióne (Trstená, Námestovo, Sihelné, Liesek), formačné vzdelávanie pre študentov Katolíckej univerzity, prevenčné programy neformálneho vzdelávania zamerané na primárnu protidrogovú prevenciu.

Novinkou bola prvá oravská **Živá knižnica**, ktorú sme pripravili v spolupráci s Iuventou – Slovenským inštitútom pre deviatakov námestovských škôl. 6 živých kníh, ktorých spoločnou témou bolo prekonávanie prekážok na ceste za svojím cieľom, si „prečítalo“ takmer 100 žiakov. Úspech, ktorý knižnica priniesla, tak u učiteľov ako u samotných žiakov,

je pre nás motiváciou v jej opakovaní aj pre ďalšie školy.

Po prvýkrát sme pre žiakov základných škôl a študentov gymnázia v Trstenej sprostredkovali možnosť stať sa súčasťou celoslovenského festivalu **Jeden svet**. Premietanie festivalových filmov obohatili aj svedectvá ľudí, ktorí s danou tématikou boli nejakým spôsobom prepojení.

S cieľom aktivizovať a spájať mladých sme pripravili zaujímavé stretnutie **Robíť ľažké veci**, na ktorom boli predstavené niektoré príklady dobrej praxe, za ktorými stoja akční mladí ľudia z rôznych kútov Slovenska. Viac ako 70 mladých ľudí hovorilo aj o tom, čo chýba v regióne a čo sú ochotní a schopní sami urobiť pre svoje okolie. Konkrétnym výstupom stretnutia je vytvorená stránka na facebooku Spolu dokážeme viac, kde sa navzájom informujú o jednotlivých akciách, ktoré sami organizujú.

DOBROVOĽNÍCTVO

Prevažná časť našich aktivít je výraznou mierou postavená na dobrovoľníckej angažovanosti mladých ľudí. Bez nich by to, čo robíme, bolo úplne nemožné. Avšak pre nás je dobrovoľníctvo viac ako len „praktická pomoc zadarmo“, vnímame ho ako jedinečný nástroj získavania skúseností a praktického tréningu svojich kompetencií.

Inovatívnym prvkom v oblasti dobrovoľníctva bol Dobrovoľnícky deň deviatakov zo Základnej školy Rudolfa Dilonga v Trstenej. So súhlasom vedenia školy školské lavice v ten deň zostali prázdne a Domov dôchodcov v Trstenej zase výrazne „omladol“. Nebola to však len zdvorilostná návšteva. Deviataci pomohli s maľovaním plotu, upratovaním okolia, asistovali pri vychádzkach klientov domova, ... A kým pri odchode zavreli za sebou dvere, nadšená pani riaditeľka domova už písala ďakovný mail riaditeľke základnej škole i nám. To v praxi znamená, že v roku 2013 nás čaká znova.

Vďaka dobrovoľníkom sme mohli počas roka zorganizovať:

Prezentácia našej činnosti na verejných regionálnych podujatiach (Bambiriáda v Námestove, Deň pre všetkých v Námestove)
V rámci „výjazdov Cool Clubu“ 6 navštívených oravských obcí s programom pre deti a mládež, ktorého posolstvo bolo spojené s
upevňovaním zdravého životného štýlu a postoja k životu svojmu i spoločnosti

9 voľnočasových podujatí (koncerty, spoločenské večery, herné popoludnia, súťaže, bicyklovačka, ...)

1 výstava v priestoroch Cool Clubu, na ktorej sa prezentovali 3 mladí maliari

NOVÁ EVANJELIZÁCIA

V spolupráci s Katolíckym biblickým dielom sme v školskom roku 2012/2013 otvorili pilotný ročník Školy Biblie. Ide o cyklus 8 víkendových blokov v priebehu školského roka, ktorých spoločným cieľom je bližšie poznanie Svätého Písma. A v duchu slov sv. Hieronyma „Kto nepozná Písmo, nepozná Krista“, je našou túžbou, aby Škola Biblie podporila osobný vzťah jednotlivca so svojím Pánom. Biblická inšpirácia, biblický kánon, Svätá Zem – jej geografia i kultúra, to boli témy úvodných blokov, ktorými viac ako dve desiatky účastníkov z celého Slovenska začali svoje štúdium v Škole Biblie. Ďalšie víkendy už patria jednotlivým evanjelistom a ich textom, ktoré – ako ukazuje skúsenosť – sú aj napriek folkému napočúvaniu viac nepoznané ako sa môže zdať.

Počas celého roka každý utorok večer patril modlitebnému zápasu za **mladých závislých na Orave**. Je to jednak naša forma duchovného mosta s Komunitou Cenacolo, kde viera privádza k životu, a tiež podpora rodinám, ktoré hľadajú pomoc pri riešení závislostí. Svätá omša s úmyslom požehnania Komunity Cenacolo a pomoci závislým na Orave a ich rodinám, modlitba ruženca na rovnaký úmysel a spoločné neformálne posedenie – to je základná línia programu. Ide o stretnutia svojpomocnej skupiny rodičov a rodinných príslušníkov s cieľom vytvoriť bezpečný priestor, kde sa dá o tomto probléme a všetkom, čo s tým súvisí, hovoriť otvorené a bez odsúdenia.

V októbri 2012 sme začali s pravidelnými mesačnými Oravskými Večermi Chvál, na ktoré pozývame kapely a speakrov z celého Slovenska. Cieľom je vytvoriť pre mladých z nášho regiónu spoločný priestor stretávania sa, povzbudzovania, modlitby za Oravu a odovzdávania evanjeliového posolstva, a to všetko v presvedčení, že môžeme a chceme meniť našu Oravu.

PODNIKAVOSŤ

Podnikavosť ako schopnosť meniť myšlienky v skutky je výsadou nielen podnikateľov, ale potrebuje ju každý, kto chce viac ako len byť obeťou životných okolností. Na jej podporu sme iniciovali občasné podujatia s názvom **Inšpiratívne večery**. Na jednom ako hostia vystúpili Mladý líder 2012, úspešný športovec a mladá amatérská kapela, ktorá bola víťazom celooravskej súťaže KaF projektu. Ďalší patril známej slovenskej kapele eSPÉ a spekrovi Julovi Slovákovi, zodpovednom za celoslovenský projekt Godzone. V roku 2012 posledný s podtitulom Nový svet podnikania bol vedený prof. Jánom Košturiakom, úspešným podnikateľom, koučom a poradcом pre podnikateľov.

Inšpiratívnosť týchto večerov potvrdzuje aj zrod 2 akčných skupín mladých z okolitých obcí, ktorí v závere roka začali reaizovať mládežnícke iniciatívy podporené v grantovom programe Mládež v akcii.

Ovocím, ktoré nás teší, je aj **nadviazaná spolupráca s IPA Slovakia** a Jánom Košturiakom pri realizovaní dlhodobej iniciatívy zamieranej na podporu podnikavosti u mladých ľudí na Orave.

Žilinský samosprávny kraj nás podporil pri realizácii motivačného programu pre mladých nezamestnaných, na ktorom im bola predstavená Európska dobrovoľnícka služba ako alternatíva na zmysluplné využíte času nezamestnanosti a pohľad zamestnávateľov na profil uchádzačov, ktorý zase vyústil v zážitkových aktivitách zameraných na podporu a rozvoj ich kompetencií pri vstupe na trh práce.

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Aj tu sa nám podarilo urobiť niekoľko malých krokov. Stali sme sa akreditovanou organizáciou v programe Európska dobrovoľnícka služba – mimochodom, jedinou v rámci celého regiónu Oravy.

Zorganizovali sme prvú mládežnícku výmenu I will be volunteer. Na bilaterálnej mládežníckej výmene, ktorej našim partnerom bola srbská organizácia „eBusiness club“, sa mladí ľudia naučili nielen niečo o sebe navzájom, ale hlavná pozornosť bola sústredená predovšetkým na dobrovoľníctvo. Hlavným cieľom bolo motivovať mladých ľudí k dobrovoľníckej angažovanosti. Počas programu sa hovorilo o význame dobrovoľníctva, o tom, ako motivovať dobrovoľníkov, o prekážkach dobrovoľníctva. 22 účastníkov výmeny navštívilo niektoré slovenské organizácie, ktoré pracujú s dobrovoľníkmi.

Nadviazali sme partnerstvo s medzinárodnou skupinou GenRosso a našou snahou je priniesť ich úspešný projekt Streetlight aj na Slovensko.

Naša projektová manažérka sa v Čechách zúčastnila školenia Formela TeoPrax o teórii a praxi neformálneho vzdelávania a študijnej návštevy v Srbsku, ktorú zastrešovalo Ministerstvo školstva, vedy a výskumu SR.

SPOLUPRÁCA V RÁMCI REGIÓNU

V školskom roku 2011/2012 sme v spolupráci s Diecéznym centrom voľného času vo Važci a Centrom voľného času Trstená realizovali **záujmové krúžky** Jam session, Posilňovňa, VpreD, Action team I., II., III. a Spevokol. V mesiacoch október – december 2012 pokračovala naša spolupráca s Diecéznym centrom voľného času vo Važci pri záujmových krúžkoch V službe, VpreD, Spevokol Štefanov, Suchá Hora action, Akčný tím Orava.

V spolupráci s občianskym združením Misia mladých v Tvrdošíne sme realizovali pilotný projekt, ktorého hlavným cieľom bolo budovať **pro-inkluzívne prostredie** ako pomoc pri úplnom začleňovaní detí a mládeže zo sociálne znevýhodneného prostredia v škole aj v mimoškolských činnostiach. V rámci neho sme navštívili v Čechách vybrané zariadenia a komunity realizujúce efektívny pro-inkluzívny prístup – Likusák Brno, Ratolest Brno, Zona klub v Olomouci, PVC Blansko, a 7 mladým ľuďom od 7 rokov do 19 rokov (z rozbitých, nefunkčných či viacpočetných rodín) sme osobnou podporou (tútorstvom) a poskytnutím finančného príspevku pomohli v rozvoji ich talentov a individuálnych kompetencií.

PROJEKTY

• Nadácia otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation: projekt Spolu dokážeme viac
Hlavným cieľom projektu je využitím zdrojov v miestnej komunite vytvoriť pro-inkluzívne prostredie, ktoré pomôže pri začleňovaní detí a mládeže zo sociálne znevýhodneného prostredia v škole aj v mimoškolských činnostiach.

• Žilinský samosprávny kraj nás podporil pri realizácii motivačného programu pre mladých nezamestnaných.

• Obvodný úrad Žilina, odbor prevencie kriminality: projekt Práca s mládežou – skôr ako bude neskoro
Predmetom projektu bolo rozšírením ponuky mládežníckeho klubu Cool Club o ďalšie aktivity – Sport Centrum a Culture Centrum – vytvárať bezpečnú alternatívu voľnočasových aktivít pre neorganizovanú mládež a motivovať mladých k zdravému a zmysluplnému tráveniu voľného času a aktívnomu prístupu k životu.

• 02: projekt Zažime život

Hlavným cieľom bolo motivovať mladých ľudí k aktívному postoji voči vlastnému životu, a zároveň im ukázať možnosti, ktoré sa im ponúkajú.

• Národná agentúra Mládež v akcii: projekt I will be volunteer! – Aj tak budem dobrovoľníkom
Deväťdňová bilaterálna mládežnícka výmena, na ktorej sa stretli naši dobrovoľníci s „kolegami“ zo Srbska, bola venovaná téme dobrovoľníctva, jeho rozvoju a významu pre mladého človeka.

ĎAKUJEME za podporu a pomoc, ...

- Iuventa – Slovenský inštitút mládeže
- Národná agentúra Mládež v akcii
- Nadácia otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation
- Žilinský samosprávny kraj
- Mesto Trstená
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Námestove
 - Rímskokatolícka cirkev, farnosť Trstená
 - Rímskokatolícka cirkev, farnosť Námestovo
- Rímskokatolícka cirkev, biskupstvo Spišské Podhradie
 - Katolícke biblické dielo
 - občianske združenie Misia mladých
 - občianske združenie Pro nobis
 - Slovenský skauting, 10. zbor Trstená
 - Diecézne centrum voľného času Važec
 - Komisia pre mládež v Spišskej diecéze
- Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže
 - IPA Slovakia
 - LKT Trstená
 - Materasso
 - KaF projekt

